

U Puli 31. svibanj 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Trg svetog Marka 4
10 000 Zagreb

Predlagatelj:

Sindikata državnih i lokalnih službenika i

namještenika Republike Hrvatske

Sindikalna podružnica

Carina Pula (promjena imena u postupku - Državni inspektorat Istra)

reg. broj US-41-BP671

POVJERENIK

Dino Šipalo dr.vet.med.

PRIJEDLOG

ZA OCJENU SUGLASNOSTI ODREDBI ČLANAKA 104., 105., 106., 107., 110., 112., 113. I 116. ZAKONA O CARINSKOJ SLUŽBI S USTAVOM REPUBLIKE HRVATSKE

-u dva primjerka (x2)

UVOD

Temeljem članka 38. Ustavnog zakona o ustavnom sudu Republike Hrvatske, u svojstvu predlagatelja, naslovljenom Sudu podnosimo predmetni Prijedlog za ocjenu suglasnosti odredbi Zakona o carinskoj službi (u daljnjem tekstu: ZOCS) s Ustavom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: URH) i to:

1. Članak 104. ZOCS:

Predsjednik i članovi Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave i Drugostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave su carinski službenici.

2. Članak 105. stavak 2. ZOCS:

(2) Predsjednika i članove Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave imenuje rješenjem ministar financija na prijedlog ravnatelja, na rok od dvije godine.

3. Članak 105. stavak 3. ZOCS:

(3) Prvostupanjski disciplinski sud Carinske uprave odlučuje u Vijeću od tri člana, od kojih je jedan član **predsjednik Vijeća**, a određuje ga predsjednik Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave za svaki pojedini predmet.

4. Članak 106. stavak 2. ZOCS:

(2) Predsjednika i članove Drugostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave imenuje rješenjem ministar financija na prijedlog ravnatelja, na rok od dvije godine.

5. Članak 107. stavak 1. 2., i 3. ZOCS:

(1) Tajnika Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave i Drugostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave imenuje rješenjem ravnatelj, na rok od dvije godine.

(2) Tajnik Prvostupanjskog i Drugostupanjskog disciplinskog suda je carinski službenik s visokom stručnom spremom.

(3) Zapisničare Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave i Drugostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave imenuje ravnatelj.

6. Članak 110. stavak 1. i 2. ZOCS:

(1) Postupak zbog teške povrede službene dužnosti pokreće ravnatelj ili carinski službenik kojeg on za to ovlasti, danom predaje zahtjeva za pokretanje postupka nadležnom Prvostupanjskom disciplinskom sudu.

(2) Za teške povrede službene dužnosti disciplinski postupak vodi i donosi odluku Prvostupanjski disciplinski sud.

7. Članak 112. stavak 1. ZOCS:

(1) Protiv odluke u postupku zbog lake povrede službene dužnosti carinski službenik protiv kojeg se vodi postupak i nadređeni službenik koji je podnio prijedlog imaju pravo žalbe Prvostupanjskom disciplinskom sudu Carinske uprave u roku od 15 dana od dana primitka odluke.

8. Članak 113. stavak 1. ZOCS:

(1) Protiv odluke Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave u postupku zbog teške povrede službene dužnosti, carinski službenik protiv kojeg se vodi postupak, ravnatelj ili osoba koju on za to ovlasti imaju pravo žalbe Drugostupanjskom disciplinskom sudu Carinske uprave u roku od 15 dana od dana primitka odluke.

9. Članak 116. stavak 1., 2., 3., 4., i 5. ZOCS:

(1) Rješenje o udaljenju iz službe donosi ravnatelj.

- (2) Protiv rješenja o udaljenju iz službe carinski službenik može u roku od 15 dana od dana dostave rješenja podnijeti žalbu Prvostupanjskom disciplinskom sudu Carinske uprave.
- (3) Žalba ne odgoda izvršenje rješenja.
- (4) Prvostupanjski disciplinski sud Carinske uprave dužan je odlučiti o žalbi najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka.
- (5) Protiv odluke Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave žalba nije dopuštena, ali može se pokrenuti upravni spor.

Smatramo da sve navedene osporavane odredbe ZOCS nisu u suglasnosti sa URH i to sa:

člankom 29. stavak 1. URH:

- (1) Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

OBRAZLOŽENJE

Navedene odredbe ZOCS, o načinu imenovanja predsjednika, članova, tajnika i zapisničara Prvostupanjskog i Drugostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave i odredbe o ovlasti za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti su u potpunosti u suprotnosti sa odredbom članka 29. stavak 1. URH, koja svatkome jamči odlučivanje neovisnog i nepristranog suda o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

Obzirom da je osporavanim odredbama ZOCS definirano da ministar financija na prijedlog ravnatelja imenuje predsjednika i članove Prvostupanjskog i Drugostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave, te da ravnatelj ili carinski službenik kojeg on za to ovlasti pokreće postupak zbog teške povrede službene dužnosti podnoseći zahtjev za pokretanje postupka zbog teške povrede službene dužnosti Prvostupanjskom disciplinskom sudu Carinske uprave, odnosno istom tom sudu čijeg predsjednika i članove na njegov prijedlog imenuje rješenjem ministar financija. Navedenim normiranjem se potvrđuje poznata narodna izreka »kadija te tuži, kadija ti sudi«, jer je na taj način normirana primjesa inkvizicijskog načela postupka dok je u hrvatskom pravnom sustavu kao demokratskom sustavu na snazi načelo akuzatornog postupka.

Čak štoviše i žalba protiv odluke Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave u postupku zbog teške povrede službene dužnosti koju može podnijeti carinski službenik i ravnatelj ili osoba koju on za to ovlasti, podnosi se Drugostupanjskom disciplinskom sudu Carinske uprave, odnosno sudu čijeg predsjednika i članove upravo na prijedlog ravnatelja rješenjem imenuje ministar financija.

Iz navednog slijedi da ravnatelj ima utjecaj na imenovanje članova Prvostupanjskog

disciplinskog suda Carinske uprave ,koji odlučuje po njegovu zahtjevu ili zahtjevu osobe koju on za to ovlasti o pokretanju postupka zbog teške povrede službene dužnosti te isto tako ima utjecaj na imenovanje članova Drugostupanjskog disciplinskog suda , koji odlučuje po žalbama protiv odluke Prvostupanjskog disciplinskog suda Carinske uprave, bilo od carinskog službenika protiv kojeg se vodi postupak, bilo od ravnatelja ili osobe koju on za to ovlasti.

Navedeno normiranje je u potpunoj suprotnosti sa odredbom članka 29. stavak 1. URH jer ne jamči **neovisnost i nepristranost** Prvostupanjskog i Drugostupanjskog disciplinskog suda carinske uprave, ne samo u pogledu utjecaja ravnatelja na imenovanje članova tih sudova i ovlasti za pokretanje postupka zbog povrede službene dužnosti , nego i u pogledu činjenja da su odredbom članka 104. ZOCS, Predsjednik i članovi Prvostupanjskog i Drugostupanjskog disciplinskog suda carinski službenici pa obzirom na tu činjenicu ravnatelj kao čelnik tijela odlučuje o njihovim pravima, obvezama, odgovornosti i radno-pravnom položaju u službi odnosno o rasporedu na radno mjesto ili položaju, što objektivno realno razumno gledajući nikako nemože jamčiti njihovu neovisnost i nepristranost u odlučivanju.

Obzirom na težinu posljedica za carinske službenike koje mogu nastati naročito u postupku zbog teške povrede službene dužnosti , smatramo da je povreda odredbe članka 29. stavak 1. USH time dodatno još teža.

Carinska uprava u svojem redovitom postupanju u upravnim i poreznim postupcima donosi rješenja kao prvostupanjsko tijelo kojima odlučuje o određenim pravima i obvezama fizičkim i pravnim osobama, međutim istima je omogućeno podnošenje žalbe Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak koji je ustrojen kao samostalno tijelo u sastavu Ministarstva financija, ali ipak nije u sastavu Carinske uprave, čime je ipak donekle omogućena neovisnost i nepristranost u odlučivanju po žalbama u drugom stupnju a prije pokretanja upravnog spora pred Upravnim sudom.

Međutim carinskim službenicima u postupku zbog povrede službene dužnosti, koji se provodi po odredbama Zakona o državnim službenicima i Zakona o općem upravnom postupku, odluke kako u prvom stupnju tako i po žalbama u drugom stupnju donose Prvostupanjski i Drugostupanjski disciplinski sud Carinske uprave koji su u sastavu Carinske uprave, čime je povrijeđena navedena odredba članka 29. stavak 1. URH jer ne jamči neovisnost i nepristranost kako u prvom tako niti u drugom stupnju po žalbama kako to imaju fizičke i pravne osobe o čijim pravima i obvezama u sklopu svojih zakonskih ovlasti odlučuje Carinska uprava, te bi se na neki način ovo moglo smatrati kao diskriminacija carinskih službenika u odnosu na fizičke i pravne osobe o čijim pravima i obvezama odlučuje Carinska uprava koji ipak imaju po žalbi pravo da u drugom stupnju odlučuje neovisno i nepristrano tijelo a prije pokretanja upravnog spora pred Upravnim sudom, odnosno mogla bi smatrati time povrijeđena i odredba članka 14. stavak 2. URH koja jamči da su svi pred zakonom jednaki.

Takoder treba istaknuti da carinski službenici kao i svi ostali državni službenici sukladno članku 64. Zakona o državnim službenicima imaju pravo podnošenja žalbe protiv rješenja o rasporedu na radno mjesto te drugim pravima i obvezama, kao i prestanku

državne službe, Odboru za državnu službu kao neovisnom tijelu ustrojenom sukladno članku 66. Zakona o državnim službenicima. Nije glede stoga jasno zašto nije odlučivanje po žalbama carinskih službenika i na rješenja o odgovornosti u postupku zbog povrede službene dužnosti, također preneseno na Odbor za državnu službu kao neovisno tijelo, čime bi se omogućilo carinskim službenicima neovisno i nepristrano odlučivanje po žalbama tog neovisnog drugostupanjskog tijela, a prije pokretanja upravnog spora. Ovo tim više jer se u postupcima zbog povrede službene dužnosti može još više zadirati u temeljna ljudska prava carinskih službenika kao npr. pravo na rad. Važećim navedenim osporavanim odredbama ZOCS naročito u odredbi da Drugostupanjski disciplinski sud Carinske uprave odlučuje po žalbama carinskih službenika na rješenje o odgovornosti u postupku zbog teške povrede službene dužnosti grubo je narušena odredba članka 29. stavak 1. URH o neovisnosti i nepristranosti suda koji odlučuje o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo, te je time omogućeno Carinskoj upravi da provodi do kraja svoje odluke u postupcima zbog povrede službene dužnosti jer je u njenom sastavu Prvostupanjski disciplinski sud Carinske uprave kao drugostupanjsko tijelo u postupcima zbog lake povrede službene dužnosti kao i Drugostupanjski disciplinski sud Carinske uprave kao drugostupanjsko tijelo u postupcima zbog teške povrede službene dužnosti jer se postupak zbog povrede službene dužnosti provodi po pravilima Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o državnim službenicima, pa onda odluka drugostupanjskog tijela po žalbi postaje izvršna danom dostave carinskom službeniku.

Isto tako odredbama članka 116. ZOCS nije zajamčeno pravo neovisnosti i nepristranosti glede toga što ravnatelj donosi rješenje o udaljenju iz službe, a o žalbi carinskog službenika po tom rješenju odlučuje Prvostupanjski disciplinski sud Carinske uprave kao drugostupanjsko tijelo u ovom slučaju što znači da je njegova odluka izvršna danom dostave carinskom službeniku, bez obzira na mogućnost pokretanja upravnog spora. Na taj način je grubo povrijeđena odredba članka 29. stavak 1. URH, jer Prvostupanjski disciplinski sud Carinske uprave glede naprijed navedenih razloga nemože biti neovisni i nepristrani sud. Ova povreda URH je tim teža jer se njome zadire u temeljno socijalno pravo na rad koje je zajamčeno člankom 54. stavak 1. URH.

PRIJEDLOG

Slijedom naprijed svega navedenog a u cilju otklanjanja iz ustavnopravnog poretka naprijed navedenih osporavanih odredbi ZOCS, predlažemo naslovljenom Sudu da glede sprečavanja daljnjih povreda članka 29. stavak 1. URH donese slijedeće

R J E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti odredbi članaka 104., 105., 106.,

107., 110., 112., 113. i 116. ZOCS s Ustavom Republike Hrvatske.

2. Rješenje će se objaviti u Narodnim novinama.

Isto tako predlažemo da po provedbi ustavnosudskog postupka donese slijedeću

O D L U K U

1. Odredbe članka 104., 105., 106., 107., 110., 112., 113. i 116. ZCS ukidaju se kao neustavne.

2. Odluka će se objaviti u Narodnim novinama.

Podnositelj prijedloga:

**Sindikata državnih i lokalnih službenika i
namještenika Republike Hrvatske**

Sindikalna podružnica

Carina Pula

(promjena imena u postupku - Državni inspektorat Istra)

reg. broj US-41-BP671

POVJERENIK

Dino Šipalo dr.vet.med.

(6)